

KOVA

KOVOJ TU LAYSI SAVO TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRISAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 31 Philadelphia, Pa. 31 Liepos (July) 1908 m. Metal IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Krizis kaipo sauzudystės priežastis.

NOT Bellamy'o — kapitalizmas arba kapitalistiškoji visuomenė išrodo, kaip didelis vežimas: daugybė žmonių jį veža, o kiti sėdi vežime ir paplaka vežėjus; kartis nuo karto iš to vežimo iškrinta koks laimingasis ir užsikinko į plėškę, ir veža, ir mindžiojasi vieni kitus, o kai-kuriems vežėjams pasiseka užkopti ant vežimo, tada jis su kitais žiuri sau ramiai kaip vieni žmonės žuva po kitų kojom, po ratais... Juo kapitalas labiau suplaukia į vieną vietą (koncentruojasi), juo mažiau buva tų laimingųjų, vežime sėdinčiųjų skaičius vis mažinasi, nes visas visuomenės turtas beveik suplaukia į nedaugelio milijonierių rankas. Per paskutinę dešimtį metų Jungtinėse Valst. ta kapitalo koncentracija ėjo su neapsakomu spartumu, ypač republikonams paėmus valdžią. Per tą

laiką, kaip republikonai valdininkauja, visuomenės turtas pakilo šimtu ir dešimčia bilijonų. Bet tuo tarpu skurdas pakilo šimtu nuošimčių (t. y. jei pirma buvo 100 skurdžių, tai dabar du šimtai); beprotybė pakilo 80 nuošimčių; piktadarystės — 110 nuošimčių. (daugiau, kaip dvigubai); savžudystės — 90 n.; vaikų darbas — 200 nuošimčių (t. y. trigubai daugiau vaikų dirba pabrikuose ir kitur); nelaimingų atsitikimų darbininkams pakilo 99 nuoš.*)

Gyviausias kapitalizmo judėjimas, tai spekuliacija arba vertelgstė, suktybė. Spekuliantai turi eit «ant riziko». Berizikuojant vieni greitai tampa didžpinigiais, kiti-gi nieko netekę tampa skurdžiais, bepročiais, savžudžiais — geresniame

*) Tas skaitlines paduoda „New York Evening Call“ ir patvirtina, kad jos visai arkl tikru mo.

atvėjyje, o ne, tai valkatoms, užmušėjais, kelių pastojikais ir t.t.

Teip dėjosi tada, kada – anot kapitalistų valdzios pagyro – buvo labai pakilus «visuomenės gerovė» («prosperity»). Dabar, tai «gerovei» nupuolus, pramonei sustojus arba atėjus krizei – kas darosi? Milijonieriai netenka savo milijonų ir atima sau gyvybę. Per šiuos kelis krizio mėnesius buvo šios žymesnės savžudystės: 1) Lapkričio 10 d. – 1907 m. nusišovė piniguočius Ch.T.Barney, kaip tik subankrutijo didžioji New Yorko Knickerbrocker kompanijos banka, kurios prezidentu buvo jisai. Su tos bankos griuvimu ėmė bankrutyt kone visos kitos bankos New Yorke. Barney buvo direktorium 38-nių bankų. 2) Pora dienų vėliau, dėlėi bankų griuvimo (ir per tai savo turto netekimo), išėjo iš proto ir nusižudė garsus visoj pasaulėj mokslinčius–botanikas, Columbia universiteto profesorius Lucien Marcus Underwood. Prieš nusižudymą jis norėjo papiaut ir pačią su dukteria. 3) Gruodžio 5 d., 07, Baltimorej (Md.) nusižudė garsi aktorė, Clara Bloodgood, dėlto, kad, bankoms bankrutijant, neteko ji savo turto. 4) Kalifornijoje, netekęs savo turty, M. Fr. Mc Laughlin, politikas ir kapitalistas, nušovė savo dukterį ir pats nusižudė, išgerdamas «prussic acid» bonkutę. 5) Gruodžio 26 d. Ernest G. Stedman, kurs «panikos» laiku neteko milijono dolerių, puolė ant požeminio geležinkelio New Yorke ir ten galą gavo. 6) Balandžio 10 d. šįmet nusišovė advokatas ir spekulantas – kapitalistas C.A.Murphey, pamatęs, kad turi neišvengtinai bankrutyt. 7) Birželio 1 d. Chicagoj nusišovė Herman Schnabel, netekęs savo milijoninio turto.

Tai toli ne visos savžudystės subankrutijusių dabartiniam krizyje didžpinigių. Bet visgi jų teip daug nežuvo. Kurkas daugiau nukentėjo vidutinė klėsa ir darbininkai. Da prieš krizį kiek buvo bankrutijimų, kurie buvo priežastia netikėtos mirties, savžudystės, arba beprotybės daugeliui žmonių, kurių sutaupyti pinigai žlugo tose bankose. O dabar tokių atsitikimų nė nesuskaitysi. Laikraščiai trumpai juos pamini ir ne visada praneša jų priežastį; tik kartais pamini, kad darbininkas ar darbininkė nusižudė dėlto, kad negalėjo gauti darbo... Daugybė išėina iš proto. New Yorko valstybėj, pagal valstybės bepročių ligonbučių komisijos prezidento dr. Ferris'o pranešimą (balandžio mėn.) – yra apie 28 tukstančiai bepročių, kurie jau nesutelpa į ligonbučius, reikią greitai statyt naujus. Pereitais metais pribuvo 5,991 naujas ligonis, ir tame skaičiuje buvo 4,722, arba keturiolika penktadalės iš Didžiojo New Yorko (t.y. New Yorko, Brooklyno su visais priemiesčiais).

Nėra pō ranka smulkesnės apyskaitos: kokios luomos daugiausiai žmonių pateko į bepročių ligonbučius ir kokia svarbiausia beprotybės priežastis. Abelnai priežastis – tai blogos gyvenimo sąlygos; kadangi krizei artinantės, tos sąlygos vis ėjo blogyn, tai ir bepročių skaičius ėjo didyn. Kriziu atėjus – da blogiau. Jeigu milijonieriai, staiga netekę savo milijonų ir likę ubagais, neteko drąsos ilgiau gyventi ir darėsi sau galą, tai neįstabu, jei tukstančiai žmonių, kurių sutaupyti centai žuvo bankose ir kuriems bedarbė rodo baisią

bado mirtį – neįstabu, jei jie išėjo iš proto.

Kas kaltas už tas savžudystes, beprotybes ir visas piktdarystes? Šisai netikęs, plėšikiškas–kapitalistiškas surėdymas. Žmonės mažai proto turi ir palaiko tą surėdymą, kurs dirba tikrus bepročius. Žmonės, neturėdami darbo. tampa bepročiais ir tada kiti gauna darbą prie naujų ligonbučių statymo. O kiek yra doriškų bepročių, kurie šį surėdymą gina nuo socializmo, kuriam įvykus, esą, butų didžiausia vergija, nes žmogus «nieko savo» neturėdamas, butų priverstas nusilenkt prieš visuomenės daugumą, kad duotų pavalgyt... Tiems kapitalizmo vergams maloniau prašyt malonės nuo kapitalistiškos mažumos, kuri visas gėrybes paėmus į savo globą, sėdi sau kapitalizmo vežime ir retkarčiais numeta tų gėrybių trupučius savo vežėjams vergams.

J. Baltrušaitis.

Kaip šiandieninės darbdavių draugijos kovoja su darbininkų sąjungomis.

(Tąsa).

G. Menek (Menk) vienas iš darbdavių dvasiškiųjų vadovų (Vokietijoje), Vokietijos metalų išdirbystės darbdvėžių Visuotinoje Sąjungoje aiškiai išsitarė apie vartojamą paskutiniaisiais laikais lokautų taktiką. Jis pasakė:

«Visai būtų nesnomonė užsiėmus klausimu, ar kitos lokautų sistemos yra teisingesnės, ar tikresnės, kadangi už jas nestovi dauguma. Bent arčiausiais metais reikia veikti tiktai su pilnais lokautais, dėlto, kad už juos stovi beabejo didelė dauguma*». Aišku, kad šita taktika rodijama dėl grynai organizatyviško pobūdžio. Darant dalinius lokautus, koki buvo rodijami pirmiaus, nuo dalyvavimo juose atsisakydavo didelė dalis darbdavių, kad ne visada buvo galima vesti tokią kovą su atsakančiu pasisekimu. Pats p. Menek pripažįsta, kad ikišiol lokautuose reikėjo labai daug ką apieisti ir kad ateityje teip reikėsią taikytis su tuo atsitikimu, kuris net teorijoje negalimas sykiu su nusidavusiomis kovos pasekmėmis. Ateityje reikėsią visai atsisakyt nuo dalinių lokautų ir reikėsią kiek galint labiau pastumėti prie abelo judėjimo atskirus darbdvėžius (arba pabirkantus); jeigu jau paliuosuoti nuo priedermės dalyvauti lokaute, tai tik tada, jeigu darbdaviai įmokės į darbdavių draugijos kasą 4 penktadales vidutinio darbininko uždarbio; tada, esą, «atskirioms firmoms nebus jokio gerumo iš to paliuosavimo». Jeigu to nebūtų, tai daugybė atsisakytų palaikyt lokautus, kurie per tai netektų tikros savo žymės. Ar šiaip ar teip, šitos aplinkybės negali liudyti, kad jau darbdavių abaze yra teip daug energijos arba spėkos ir narsumo, o kad kompanijas, nenorinčias dalyvaut lokautuose, reikia prie to priverst su mokesčiais naudai dalyvaujančiųjų, tai tas niekad negali pakelt darbdavių dvasios.

Iš viso Meneko raporto abelnai gauni tokį išpūdį, kad darbdavių luomoje jau matyties šioks toks atšalimas nuo lokautų. Tas matyt ir iš įnešimo, kad būtų pakelta pašėla darbdaviui, pas kuri atsitiks streikas, ir kad būtų prailgintas patsai kovos laikas; tas reikalinga, kad vienas arba keli pabirkai, apimti streiku, gautų ilgesnį laiką kovai su streikininkais ir kad pasidaryt tikrai galimu pasekmingas kovos išvedimas, nesigriebiant lokauto:

«Žinoma, nėra abejonės, — sako Menek, — kad ant užsitęsusio

*) Wieder ein Blick hinter die Kulissen in der Metallarbeit Zeitung, N 16 — 1907.

kokio šimto arba net 1000 darbininkų streiko Visuotina Darbdavių Sąjunga negali atsakyti visuotiniu lokautu. Tokiam lokautui nepritarė dauguma atstovų visuotinio sąjungoj. Iš kitos gi pusės, sąjungai nepritinka palikti savo narius likimo savvaliai, kada prieš juos kyla užpuolimas; reikia juos paremti gausia pinigine pašelpa, kad su ta pagelba jie vieni mokėtų apsidirbti su streiku.»

Ir didesniuose streikuose teip pat reikalinga, esą, stengtis apsieiti tikta su padidinta pinigine pagelba darbdaviui, kuriam prieisina kentėti nuo streiko; tikta galų gale, kada jau kitos rodos nėra, reikią pritaikyt visuotiną lokautą, «kad kova būtų greičiau privesta prie galo».

Labai tankus visuotinių lokautų įvykdymas neatsakytų tikslams, esą, «dėlto, kad tokiuose atsitikimuose greitai išnyktų dauguma (darbdavių, stojusių už tuos lokautus) ir, be to, įvyktų susikirtimas su visuomenės nuomone, su parlamentais ir valdžiomis». Ypatingas dalykas, kad p. Menek tai pačiai visuotinei Sąjungai, kuri ikišiol žiūrėjo į lokautinę kovą iš principijališko atžvilgio, dabar pataria atsiskakyt nuo tokios kovos ir laikytis tikta tikslingumo atžvilgio.

Tas viskas labai išmintinga. Darbdaviai po truputį pradeda suprast, kad lokautais jie kur-kas daugiau kenkia sau, negu darbininkams, ir dėlto šiek-tiek keičia savo taktiką (kovos būdą). Tas išmintingumas, tiesa, da toli ne visuotinas, — priešingai — gana daug pabirkantų tęsia tokią kovą da su didesniu žiaurumu, ne kaip pirmiau. Ir kad arčiausia ateitis lokautų judėjimui neparys galo — tai tas teisybė, lygiai kaip ir tas, kad netolimoji praeitis yra žymiai paaštrinusi ekonomiškąją kovą.

Paskutiniai lokautai, ypač medžio išdirbystės pramonėje, pasirodo lyg naujais: jie yra jau neapsigina muoju judėjimu, kaip buvo daugiau ar mažiau visi pirmesniejie lokautai, o tik užpola ma ja kova, kurios tikslas — išardyti profesijines darbininkų sąjungas («trade union») arba bent suvaržyti jų darbamoms.

Lokautai, daromi apsigynimui nuo pavienių streikų, savo pasekmėse padaro didelį nuostolį patiems darbdaviams. Profesijinės sąjungos, suprantama, organizuoja savo užpuolimus streikų keliu tikta tada, kada pramonė labiau pakilus, kada darbo jėgos netekimas darbdaviui padaro žymius nuostolius. O jeigu darbdaviai ant tokių streikų atsako lokautais, tai jie patys atstumia nuo savęs darbininkus brangiame laike, ir dėlto jie pasidaro da didesnius nuostolius, ne kaip būtų tai padaręs streikas. Tokia tai yra kliūtis ir ji ateities lokantuose vis labiau turės kilti akise susivienijusių darbdavių pagal tai, kaip jie ant savo nugaros atjaus vis sunkesnes to pasekmes. Iš to suprantamas darbdavių pasikilnijimas, kuris neseniai buvo matomas visur, ne tik medžio išdirbystės pramonėje, — pasikilnijimas paversti lokautus iš apsigynimo ginklo į ginklą užpuolimo ant darbininkų, nelaukiant net iš jų pusės kokios nors priežasties. Yra žinoma, kad medžio darbininkai 15-koje vietų pateko lokautui, nežiūrint į tai, ką jie išdalies atsisakė nuo savo pirmesniųjų reikalavimų ir apskelbė jau savo pasiryžimą, kad dirbs toliau senomis sąlygomis, net be kontrakto, o tankiai ir visai nestatė kokių-nors reikalavimų. Taigi lokautas buvo padaryta vien su tikslu nusilpninti darbininkų susivienijimą (organizaciją), sąjungą darbininkų, apdirbančių medį (stalių, dailidžių, lentpiuvių ir tt.), ir visose dirbtuvėse įvykdyti nenaudingą darbininkams santarmę (kontraktą, kaip sako Amerikoje) sulyg mokes ties arba uždarbio didumo.

J.B.

(Pabaiga bus).

Badaujanti vaikai Amerikos mokyklose.

New Yorke pradedamosiose mokyklose badauja 500 vaikų! Iš visų Amerikos Jungtinių Valstybių pakraščių pradeda tankiaus raportuoti apie badaujančius vaikus-mokinius...

Teip rašo dienraštis «Illinois State Register» (pradžioje birželio šių metų). Tikta ne visi kapitalistų laikraščiai tatai garsina...

Sako, New Yorke miesto valdžia stengiasi maisto suteikti, nes jau vaikučiai pradeda badu mirti... Bet tai jau tik puiki miesto valdžios apydaira, kad pamatė, kada maži vaikai iš peralkimo jau pradėjo puldinėti mokyklose! Valdžia tikisi juos nuraminti...

Minėtas laikraštis sako: galima suprasti, kaip sunkūs laikai darbininkams metropolijoje (New Yorke), nes vienoje tik mokykloje mokytojas pastebėjo 21 ypatą — vaikų ir mergaičių — badu mirštant.

Tai jau ir patys skriaudikai, su savo akmeninėmis širdimis pripažįsta, kad bloga darbo žmonėms, nors ne teip seniai da pliankšdavo, kad tik tiems bloga gyvent, kurie nenorį dirbt... Už neturta ir skurdą ikišiol didžturčiai ir jų tarnai — kunigai ir kiti — kaltindavo žmones, bet dabar jau negali kaltint. Bet ir tai jie žino tik apie tas darbininkų šeimynas, kurių vaikai badauja mokyklose. Žino tik tuos, kur po 20 ar daugiau ypatų pargriuvo mokyklose nuo silpnumo. Tačiau to nemato — nenori matyt — visuomenės galvos — senatoriai Washingtone; jie žino, kaip reikia koks milijonas dolerių paskirti kraugerių užlaikymui šioje šalyje, o tie mažiuliai kas jiems galvoj, lai miršta badu!

Sykį prižadėjo įtaisyti virtuvę rytiniame miesto krašte, kur daugiausia yra vargdienių; bet to neužtikrino ir prižadas lieka prižadų — bile tuos skurdžius suramint, kol da galima...

Minėtas laikraštis už tą viską nupeikia respublikonus. O kas jau tie demokratai per geradėjai? Clevelandas buvo demokratas, o jam prezidentaujant buvo toks jau krizis, bedarbė ir skurdas, kaip dabar, prezidentaujant respublikonui Rooseveltui. Tai ar respublikonų, ar demokratų valdžia bus, tai darbininkams vis vienoks skurdas, vienokios nelaimės, vis tas pats badas, atsikartojantis per kelioliką metų. Darbininkai! Ar da nesuiprasim, ar da nepasistengsim įvesti kitokią tvarką? Ar da nesuprasim, kad tik socialistiška tvarka tą skurdą prašalįs?

A.S. Raulynaitis.

Biznis iš revoliucijos ir socializmo.

«Biznis iš revoliucijos ir socializmo — tai dabar labai modern!» — sako K.Janonis «Lietuvos» N 25 š.m. Ištikrujų — labai modern, labai madoje! Biznis ir da koks biznis. Lietuvių Socialistų Sąjunga vos spėjo išleisti «Kovotojų giesmes» — štai garsusis «Lietuvos» išleistojas A.Olszewski pakiša «Revoliucijos dainas», o W.J. Petkon iš Brocktono (Mass.) — «Revoliucijos ir Socializmo dainas». Olszewski's perspauzdino LSDP. išleistas «Revoliucijos dainas» (kurios yra ir «Kovotojų giesmėse») tik kelias paėmė iš kitur. Petkon'as gi perspauzdino visas eiles «Kovoj» tilpusias.

Ar jie klausėsi kitų išleistojų? Ar klausėsi bent autorių, kurių eilių daugiausia perspauzdino? Ne! Tiems ponams nereikėjo klausis, nes jie juk — socialistai, priklauso prie Lietuvių Socialistų Sąjungos! Tai viena, o antra: nė «Kova», nė tų eilių autoriai neišsiėmė «copyright», tai kam da klausis, juk vis-tiek už perspauzdinimą nepatrauks į teismą.

«Kovo» buvo (pereitais metais) daugiausia Jovaro eilių. Visos jos dabar Petkono perspaudintos. Jovaro eilės didelį pagarbą tarp Amerikos lietuvių socialistų. Kodėl gi nepadaryt biznį su jomis? Pamislį ir padarė «socialistas» Petkonas. Visai nepasiteiravęs, ar Jovaras turi šiandien ką valgyt, ar jis savo kitelį turi kuo užsilopint!.. Jeigu Sąjunga ikišiol nieko negalėjo tam draugui bent keletą dolerių išmest už jo eiles ir tuomi sušelpiti neabejotiną poetišką talentą, tai bent privatiška ypata netarėtų daryt privatišką biznį (plėšti-imti, o nieko neduoti).

Kaip tik socialistų organizacija ima labiau augti, tai tuojaus prie jos prisišlieja visoki gaivalai, kuriems socializmas nėra motais bet jame mato sau biznį. Socializmas ir revoliucionizmas dabar turi pagarbą tarp darbo žmonių. Kas biznį daro tar darbo žmonių, tam paranku apsiskelbt socialistu, nors juo nėra ir nemislįja būt. Dėl to tai biznis iš revoliucijos ir socializmo dabar labai madoje.

Socialistai, kaip žinoma, yra vienkart ir revoliucionieriais. Revoliucionieriai gi visados griauja esančius netikusius papročius ir madas — ar nepabandys jie naikint ir šitą «madą» iš savo tarpo?

J. Baltrušaitis.

Kaliniui.

Nors ir męs kenčiam jungą vergijos,
Nors badas, vargas beveik marina
Ir slėgia dvasią verksmas žmonijos,
Bet mus nors saulės šviesa gaivina.

Kad mūs krūtinę skausmai suspaudžia,
Terioja širdį baisi karionė,
Ar jausmus, dvasią spēkos apleidžia —
Mus atgaivina draugų malonė.

Bet tu, kurs urvan įmestas vienas,
Kurį retėžiais sunkiais rakina,
Kuris matai tik keturias sienas —
O! kas gi tave ten suramina?

Ar didis jausmas pasišventimo,
Ar viltis kerštą sukelt žmonijos
Duoda tau spēką kantraus kentimo,
Ar sapnas — nutrenkt jungą vergijos!...

M. Lietuvaitė.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Turkija pastojo konstitucijine valstybe.... Pereitą pėtnyčią, liepos 24 d., Turkijoje įvyko bekranjė revojiucija vienu sultano (karaliaus) plunksnos brukštelėjimu, pasirašant po manifestu, ledžiančiu susirinkti atstovų butui (arba parlamentui). Teip praneša «Jungtinės spaudos» korespondentas. Sultanas davė konstituciją jo paties išdirbtą. Ta konstitucija jau buvo 1876 m. Gal ji dabar įvyks ir užsiliks. Vis gi žingsnis pirmyn. Ta barbariškoji šalis gal da Rusiją pralenkt...

Amerika. Nors konstitucija duoda pilną žodžio laisvę, tai vienok, kaip žinoma, socialistus kalbėtojus visose Jungtinėse Valstybėse kaskartas vis labiau persekioja. Paskutiniu laiku įdomios to persekiojimo pasekmės buvo Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Ten įmetė į kalėjimą keliolika kalbėtojų, kurie kalbėjo ant gatvių. Tarp tų «piktadarių» buvo ir keturios moters; ar dvi iš jų gana tur-

tingos, pavirtusios į socialistes, dėlto gana garsios ir tas padarė didelį įspudį ant visuomenės. Su viršum 5 tūkst. žmonių apstojo miesto valdybą ir reikalavo moteris paleist prie savo mažų kūdikių. Net buržuaziški laikraščiai ėmė peikt valdžios pasielgimą priešais konstitucijos teises. Visi tie kaliniai atsakė mat išsipirkt ir sėdėjo purvinam kalėjime su visokiais valkatoms. Žmonių spēkos pabugus valdžia paleido kalinius.

Šiuo tarpu areštuota socialistai kalbėtojai Buffalo mieste (N. Y.) (čia pateko kalėjiman garsus agitatorius August Klenke) ir 2 kalbėtojai Daytono, Ohio valst. Vakarų Virginijos valstybės socialistų partija turėjo susivažiavimą, kur tarp kito ko pakelta aštrus protestas prieš Amerikos valdžią už varžymą žodžio laisvės.

Alaskos gubernatorius nusiuntė 200 kavalerijos kareivių į Birmingham apygardę malšinti kalnakasių streiko; ten buvo iškilė keliose vietose riaušės, bet paskiau atėjo į normališką stovį.

IŠ PARTIJU GYVENIMO.

«Socialist Labor Party» susivažiavimas buvo New Yorke pradžioj liepos mėn. Deleгатų buvo iš 12 valstybių išviso 24, daugiausia iš New Yorke, net 8. Vengrų Socialistų Federacija atsiuntė kaipo broliškus delegatus (2). — Socialist Party delegacija, pasveikinus susivažiavimą, priminė, kad S.L.P. priimtų kaipo kandidatą į prezidentus Debsą. Buvo karštos ir aštrios diskusijos: vienbalsiai Debsas atmesta (ji nėra draugu nevadina, tik «Mr.»), nes jis esąs pastatytas «Soc. Party», kuri esanti atgaleiviška ir jos principai niekam netikę. Ypatingai peikė už tai, kad pripažįsta emigracijos (ateivystės) suvaržymą, nes mat čia ir yra pamatas tai partijai peikti, jei ne dėl ko kito, tai dėl to, kad ateivystės klausimo iki šiol nesistengė moksliskai išrišti ir tik dabar da ketina prie to rengtis.

Daugiausia triukšmo S.L.P. susivažiavimas pridarė buržujinėj spaudoj, kad kandidatų į prezidentus pastatė Prestoną, Nevados valst. kalėjime pasodintą 25 riems metams už užmušimą restauracijos savininko treji metai atgal. Mat Prestonas buvo unijos sargu laike vieno boikoto; restauracijos savininkas ėmęs jį koliot, tai jis jį nušovęs ir už tai pateko kalėjiman. Bet darbininkai tvirtina, kad jį restauracijos savininkas užpuolęs ir jis tik besigindamas aną užmušęs. Tai kaipo protestą prieš teismą dabar S.L.P. stato Prestono kandidatūrą.

Kandidatų į vice prezidentus pastatyta Donald L. Munro, mašinistas iš Newport News, Virginijos.

«Liet. S.-D. Darbininkų Sąjungos Didž. Britanijoje» susivažiavimas bus liepos 18 d. š.m. Bellshil'io mieste (Škotijoje), «Rankpelnio» redakcijos bute. Nesenai centro komitetas padavė apsvarstyti prieš susivažiavimą šiuos klausimus. 1) C. Komiteto ir «Rankpelnio» redakcijos apyskaitos; 2) apie «Rankpelnio» būvį (spausuvei buto nusamdymas, sumanymas įkurti prie «Rankp.» redakcijos krautuve); 3) apie sąsarinės mokes ties suvartojimą; 4) Sąjungos įstatymų peržiūrėjimas; 5) Sąjungos veikimo išplėtojimas, agitacija ir propaganda ir kiti klausimai; 6) C. K.-to ir redakcijos išrinkimas.

Prancūzijoje yra kraštas vadinamas Bretanija. Tenai gyvena, tiesa, geri katalikai, bet dideli fanatikai. Bretanija beveik tamsesnė šalis už Lietuvą... Bet štai šimet birželio mėnesyje atsitiko lyg koks stebuklas... «Mon Dieu!» — Dievė mano! — sudejavo visi katalikystės atstovai, atgaleiviai ir bonapartistų partija (norinti atgaivinti karalių valdžią) kuri ikišiol daugiausia čia turėjo parėmėjų. Išrinko į seimą vieną socialistą! Tai atsitiko apygardėj St.

Briene, kur žmonės tiek daug prietarų tur... 1900 m. bonapartistai gavo 287 balsus, o socialistai vos tik 34. Dabar bonapartistai gavo 162 balsu, tautininkai (teip pat monarchijos šalininkų gauja, Paryžiuje išvyravus) gavo 102 balsu, o socialistai 505 b. Kitose apygardėse beveik tiek pat pasidaugino balsų už socialistų partiją; bent visur socialistai gavo daugiau balsų už kitas senasias partijas, paskirium imant.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Unijos eina už socialistų partiją. Toledo mieste, Ohio valst., visų unijų centras išsiuntinėjo balsavimų blankas, kur tarp kito ko klausama, ar darbininkai turi kištis į politiką ir kokią. Referendumo pasekmės tokios: 1,076 darbininkai balsavo už «Socialist Party» (tai yra pripažino tos partijos politiką už savo, už darbininkų politiką); tik 310 balsų buvo už «Am. Darb. Federacijos» prezidento Gomperso patarimą: «nerikt savo priešų, o rinkti tik gerą dėjus», nežiūrint kokios partijos jie būtų.

Siuvėjų streikas New Yorke. Streikavo 2500 siuvėjų, dirbančių vaikų drapanas. Streikavo prieš tai, kad jiems darbdaviai norėjo numazinti uždarbius. Pastreikavus penkias savaites, dabar sugrįžo į darbą senomis sąlygomis.

SANJUNGOS REIKALAI.

Apie «Kovos» būvį.

Iš 29-tos kp. susirinkimo Springfield, Ill. — Mūsų privalomas, kaip galint gavint organą «Kovą», kurią labiau branginame ir už knygas. Už tai mes patariame palikti geresniam laikui knygą «Mot. ir Socializmas»; teipgi atidėti preso pirkimą. Stoughtono, Mass., LSS. kp. «K.» N 25 tilpusi įnešimą — užsidėti Sąjungos nariams mokėti 50c. vietoje 20c. — atmetame, kaip nepraktišką. Mes manome, kad šitoksai įnešimas, balsuojant per referendum, nors ir pasiliktų laimėtas, bet nenuoseklus: visgi daugumas sąnarių būtų priešingais tokiam įvedimui ir vietoje pelyti, turėtume nustoti, nes kad ir daugumas nubalsuotume mokėti, tai nemokėtų, ir pamestų Sąjungą. Mes patariame draugams ir draugėms, priėjantiems LSS. vienintelio laikraščio «Kovos» gyvavimui, liuosnoriai prisidėti, su našlės centeliu jį sušlpt. IV Susivažiavimo knygų peržiūrėtojams, ką buvo užmokėta už jų peržiūrėjimą pripažinstam už nebreikalingą. Susivažiavimo delegatai juk galėjo net pasimainydami knygas peržiūrėti ir būtų nereikėję kelis dolerius nustoti iš Sąjungos išdo. Šitas įnešimas buvo New Haven kuopos. Mes šitą įnešimą paremiame 30 balsų.

Draugai ir draugės LSS., jeigu mums rūpi labas LSS, tai privalome ją daboti, kad viskas eitųsi kuo geriausioje tvarkoje, kad niekur nė centelis veltų nebūtų išmetamas. Dar linkėtina būtų, kad Susivažiavimuose niekuomet nebūtų vartojami panašūs plūdimai, kaip šimet p. Žagaras šaukė maskoliškais «podlecais». Čia jau ir kuopos, siųsdamos delegatus, turėtų žinoti, kokius žmones siunčia svarstyti savus ir teip svarbius reikalus. Toki nedarūgusieji žmonės, kurie išmano vien tik gatvinius žodžiais plūstis, visuomet tegul pasilieka namie pirmiau išsilavinę žmoniškumo. Kada susivažiavimuosna bus siunčiami rimti žmonės, niekuomet neatsikartos panašios, kaip dabar buvusios, orgijos.

Protokolų sekr. Vincas Černauskas.

* * *
Hazleton, Pa. — Draugai, mūsų «Kova» pavojuje dėlei finansiško stovio! Ką mes darysime netekę savo organo! Be organo žūsta ir mūsų organizacija; tai kad mes jeigu esame subrendusiais dvasioje socialistais, o ne dėl garbės ar dėl vardo, tai šelpkime tą, kas mums brangu kiek galėdami, ba mus nieks neišvaduos, kaip tik patys.

Narys 80 kp. J. Bekampis.

* * *

(Įnešimas ir jo parėmimas).

86 kuopa, Staughton, Mass., liepos 13 d. savo mėnesiniame susirinkime svarstė kaslink «Kovai» gresiančio pavojaus. Buvo ikišiol daug įnešimų, bet dar nė vienas nebuvo leistas kuopoms apsvarstyti. Pirmas įnešimas J.O.Širvydo kurs šiaip skamba: nieko nelaukiant sumažinti «Kovą»; antras drg. Ilgaudo, kad draugai užsidėtų prenumeratą ir tt. Mūsų 86 kp. nepritaria nė vienam šitų įnešimų, tik palaiko savo įnešimą, kurs tilpo «Kovos» N 25, birž. 19 d. Pirmas įnešimas — sumažinti «Kovą» pusiau — būtų didelis žinksnis atgal nužengtas ir pasirodytume akise kunigų ir valdžios, kad mes mirštame, o antras įnešimas — užsidėti ant savęs prenumeratą po vieną dolerį — teipgi nelabai parankus, nes daugumas nedirba, o kad ir kiti dirba, tai tik vargiai pergyventi galima; užmokėjęs dolerį mažai dirbantis draugas turėtų vieną nedėlią net badauti. 86 kuopa šiaip buvo įnešus: kad draugas dirbantis užsimokėtų per kokius du mėnesiu extra mokėstį po 25c. į mėnesį. 25 centai dirbančiam draugui jokio nuostolio nepadarys. Mūsų nuomone, Sąjungoj yra vienas tukstantis dirbančių draugų, kurie galėtų užsimokėti viršminėtą mokėstį. Mūsų Sąjungoj yra 17 šimtų draugų ir kad mes negalėtume \$ 900 skolos atiduoti tai būtų didelė gėda. Jeigu mes, draugai, visi per du mėnesiu užsimokėtume po 25c kas mėnuo, tai pasidarytų didelė suma pinigų ir apmokėtume skolas, tada nebus mūsų organui jokio pavojaus. Mūsų kuopos draugai pilnai pritaria šiam įnešimui ir nori kad kitos kuopos savo susirinkimuos gerai apsvarstytų ir leistų per referendum.

Su sociališka meile

Organiz. P. J. K o n i s, Prot. rašt. P. Šimkevyčius,
Išdin. B. M o c k u s. R. V a s i l i a u c k a s.

* * *

Mūsų 61 kuopa LSS. W. Lynn, Mass., savo mėnesiniame susirinkime svarstė finansišką stovį mūsų Sąjungos, perkratinėjo visų draugų patarimus. Drg. Širvydas pataria «Kovą» sumažinti; draugai brooklyniečiai — kad prisidėtume su su aukoms. Mes labai nustebom drg. Širvydo patarimu, kad kaip žinomas ir vienas iš veikliausių draugų, jis dabar atsistojo opozicijos pusėj, nieko nelaukęs giria atgal žengimą, peikia už «maksimališką» išleidimą Sąjungos turto, sapnuoja apie «Kovos» krachą. «Kova» yra užsitarnavusi ir giliai įleidusi šaknis lietuviško proletarijato širdyje. Jeigu blogas finansiškas stovis — iš kokių priežasčių jis kilęs, mes neaiškinam čionai, bet einam į pagelbą. Mes pritariam 86 kuopos

(Staughton, Mass.) įnešimui, mokėti extra 25c už vieną mėnesį (86 kp. įneša mokėti po 25c per du mėn. Red.). Uždengsim skolas, nebreiks streikuoti draugams zeceriams ir liks koks doleris mašinoms nupirkti. Kaip parodo sekretoriaus raportas, jog mes turim 17 šimtų gerai stovinčių sąnarių, tai bus gera suma. O antra, pasirodys, kaip yra susipratęs lietuvis-darbininkas: ar tik dėl mados įstojo į mūsų eiles, ar su tikslu darbuotis, kaipp socialistas. Mes, 61 kuopos nariai, agituojam už tą įnešimą ir kviečiam balsuoti už jį; dabar yra proga visiems draugams vienodai aukauti, nes kiti jau yra aukavę, nešę į tą skruzdyną jau ne vieną šapą, o kitiems pakanka 25c mėnesyje. Neškim visi lygiai to išsiliuosavimo našta.

61 kuopos K-tas: Org. J. Stravinskas, sekr. S. Donilavičia.

Įnešimas paremtas, tai turėtų but leidžiamas per referendum. Tik... baisu, kad ir vėl neprisdėtų vienas mūsų referendum prieš tu, kurie teip nenusisekė. Yra tokia daugelio socialistų nuomonė, kad extra mokesčių negalima uždėti, kad kiti draugai ir nenoroms turėtų mokėti, pasiduodant daugumos valiai. Išėina: kas už tai balsuos, tas ir mokės, o kas balsuos priešais, tas nemokės. Antra vertus, kits nedirbantis draugas turi pinigų tiek, kad nebijo krizio, nors jis kitą tiek laiko tęstųsi, o kitas, kad ir dirba, turi bijot, kad jeigu ryt po ryt neteks darbo, tai sykiu su tuo neteks ir duonos kąsnio ir pastogės kampo.

Ar ne geriaus, draugai, būtų, kad kiekviens, kam labiau rupi mūsų Sąjungos ir organo gyvavimas, gražiai išdėstyty tuos reikalus kuopų susirinkimuose ir atskiriems draugams, o beabejo kiekvienas darbininkas rupjisis kaip galėdamas palaikyti savo laikraštį. Gaila, kad mūsų centras (visi komitetai) netur kada išdirbti pagalbos pleną, reikia mat vieni kitiems «ligas» išradinėti. Reikia tikėtis neužilgo bus geriau...

Redaktorius.

* * *

A tsišaukimas dėl referendum visoms kuopoms LSS.

Brighton, Mass. atsibuvo mėnesinis 67 kp. susirinkimas, kame tarp kito ko apsvastyta Sąjungos ir jos organo reikala. Patėmijom «Kovos» N 24 ir 25 Staughton, Mass., kuopos įnešimą kaslink palaikymo dabartiniam krizyje mūsų organo, kad uždėti ekstra mokesčiai po 25c.; teipgi patėmijome Illinojaus rajono įnešimą, kad rengti piknikus ir tokiu budu išgelbėti Sąjungą iš baisiausio pavojaus.

Draugai ir draugės: — Ką mes turime rengti piknikus ir uždengti Sąjungos skolas, ką mes praleisime savo centus piknikuose ir duosime uždirti karų ir geležinkelių kompanijoms, o kiekvienas draugas, gyvenantis ant vietos, per pikniką, beabejonės, išleis apie 2 dol., o katras atvažiuos iš kito miesto, tai jau jam pasidarys 5 dol. išleidimų; jeigu pikniko rengėjai da turės iš savo kišenės aukauti uždengimui lėšų, kas tankiai pasitaiko tarp mūsų lietuvių, tai vietoje to pagul savo išgalės kiekvienas Sąjungos draugas aukaukime nors po

vieną dolerį. Mūsų kuopos draugai vienbalsiai pritaria tam užmanymui: vieną sykį paaukausime ir paturėsime Sąjungą; kad mes šelpėme tokį ilgą laiką revoliuciją Rusijoje ir dar šelpiame, tai neapleiskime to vienatinio darbininkiško laikraščio, nors nuskarę ir basi vaikščiėsime, — pritarkite ir kitos kuopos tam mūsų užmanymui, nepraleiskite pro šalį. Mes manome, kad iš mūsų Sąjungos draugų yra dar dirbančių šiek-tiek; kad iš kiekvienos kuopos draugai suaukauty tik po 5 dol., tai pasidaryty aukų 500 dol. Užsidėję extra mokesčių, ne ką galėsime pašelpti ir užsitęs ilgas laikas, o dalties reikia greitu laiku.

P.P.

Sąjunga negrius.

Kaip perkūno trenksmas sujudino draugų jausmų stygas ai-das, kad «Sąjunga prie bankruto», «900 dol. skolos». Ligonini nors nepavojingai sergančiam apskelbk, jog jo liga neišgydoma, — jis ims abejot apie išgyjimą, ir jo abejonė padidins jo ligą iki pavojingam laipsniui ir galų gale mirs. Panašų pasekmių buvo laukiama iš apskelbimo, kad «Sąjunga jau prie bankruto», tačiau pasirodė visai kitaip. Draugų energija ne tik nenupuolė, bet pasididino — ne vienas sušuko: «Vyr! ar gi mes teip silpni esam kad neišturėtume savo devizoį iki galui, ar gi daleisim mūsų šventam darbui, tam darbui, kurį per trejus metus tvėrėm, sugriūti, ar gi daleisim mūsų priešams tyčiotis iš mūsų silpnumo, ar gi pasirodysim savo priešams mūsų silpnybę, apie kurią jie nuolat skelbia». Ir štai pasirodo organe vienas po kitam draugų atsišaukimai ir štai pradeda tai iš šia, tai iš tų aukos plaukti «Kovos fondas», ir štai visi «Kovos» darbininkai: redaktorius, administratorius, sekretorius ir rai-džių statėjai apsiima po 10 dol. ant mėnesio už mažiaus dirbti. Iš visko matyt, kad mūsų draugai pilni energijos, pilni pasišventimo kovoj už žmonių teises. Veltui būtų kam nors džiaugtis kad «Sąjunga sugrius» tuomet, kada Sąjunga tik drutinasi. «900 dol. skolos» iš pirmo žvilgio, tiesa, nugązdina kiekvieną; bet pažvelgkim, kiek vertės yra: raidės, mašinos, rakandai, literatūra etc. tikiu neapsiriksiu, jeigu sakysiu, kad viršaus 1000 dol. Sulyginkim todėl skolą su esančia verte, prapuls tarp mūsų baimė. Koki daiktai yra nupirkta į spaustuve, tie atsako savo verte, ir antru kartu neprisieis greit pirkti. Virš minėta skola pasidarė iš priezasties krizio — tai viena, o antra iš priezasties per daug alginų darbininkų, arba kitaip sakant «naujos tvarkos». Tvarą galėjom pakeist į naują, ir su mažiaus alginų darbininkų, bet už tai kalti draugai III susivažiavimo, žinoma, ne visi, bet tie, kurie apsipazi-nę su spaustuvės darbais, o ne paaiškino, kad administratorius gali atlikti ir sekretoriaus skaitlinį darbą, kaip tat susivažiavimas padarė. Klaidos vienok jau praėjo, kiek III susivažiavimas suklydo, tą IV susivažiavimas atitaisė, ir ateitis už praeitį, rodosi, daug gražesnė, kadangi išdavimai arba algos bėgyje metų susimažis maždaug ant \$1000, įplaukimai gi pasilieka tie patys, o gal ir pasididjs. Todėl nė nesijusim, kaip iki V susivažiavimui apsimokėsim skolą, ir nusipirksim presą. Tik, tik, draugai, judėkim.

Mūsų kuopos draugai surengėm 28 birželio pauksninį draugišką pasilinksminimą dėl sušelpimo «Kovos» fondo. Pelno atliko \$7.42. Geros valios draugai suaukavo \$4.00. Viso \$11.42.

Su socialistiška meile J.S. Pruslaitis.

LSS. rinkimų pasekmė.

Šiuomi pranešame, kad užsibaigus LSS. Centro Viršūninkų rinkimui, gavome rezultata sekantį (pagal didžiumą balsų lieka išrinkti šie draugai):

Redaktorium	J. Baltrušaitis	iš 1 mos kuopos;
Sekretorium	P. Puskunigis	„ 4-tos „
Administratorium	F. J. Bagočius	„ 6-tos „
Išdininku	A. Stanelis	„ 1-mos „
Pild. Kom.	M. M. Račiūtė	„ 52-ros „
	J. Grinius	„ 19 tos „
	J. Šukys	„ 19 tos „
Litratūros Kom.	J. O. Širvydas	„ 19 tos „
	J. Ilgaudas	„ 4-tos „
	J. Viskoška	„ 60-tos „
R. R. K. Pirmsėdis	J. Šukys	„ 19 tos „
„ Sekretorius	V. Černiauskas	„ 29 tos „
„ Išdininkas	J. O. Širvydas	„ 19-tos „

Rinkimų Komisijos nariai: *A. Purvis,*
J. V. Grinius.

Brooklyn, N. Y.
23 d. Liepos 08 m.

Veikiamojo K-to kryvulė No. 3.

16 birželio apturėjau nuo LSS. Sekretoriaus šokių pranešimą: «LSS. Veik. K-tui: Malonūs Draugai! Literatūros K-tas ir IV Susivažiavimas nutarė paimti nuo drg. K. Račkauskio vertimą knygos «Moteris ir Socializmas», už kurią sutiko užmokėti 120.00 pinigais ir 200 ekz. knygų. 30.00 jau užmokėta, o 90.00 dar reikia užmokėti, bet LSS. išde pinigų nesiranda nė vertėjui užmokėti, nė knygos atspaudinimui. Už tai kreipiuosi prie jus, draugai, malonėkite nuspręsti ką reikia daryti. Knyga jau gatava (išversta), randasi pas Lit. K-tą. Vertėjas reikalauja atlyginimo už darbą ir paduoda išlygas ant kokių jis paveda vertimą, tas išlygas pasiunčiu sykiu. Su draugiška meile LSS. Sekr. P. Dubickas».

Ne bus pro šalį, jeigu Sąjungos draugų žiniai pridėsiu ir išlygas tas. Štai jos:

a.) Sąjunga turi tiesą išleisti pirmą laidą — 4000 ekzemp.; jei būtų reikalas spaudinti daugiau, tad vertėjas už kiekvieną 1000 ekz. viršaus 4000 — reikalauja sau, apart paminėto žemiau atlyginimo, — po 100 ekz. honoraro.

b.) Sąjunga neturi tiesos išleisti antrą ir, jei bus reikalas, sekančias laidas, be vertėjo žinios ir be jo pavelijimo;

c.) už rankraštį Sąjunga užmoka: 120.00 pinigais ir 200 ekz. knygomis;

d.) Vertėjas visas savo tiesas linkui pirmos laidos paveda Sąjungai.

Taigi apturėjęs Sekr. pranešimą ir šias išlygas, kad leist per V. K-to nubalsavimą, tą pačią dieną tą ir padariau. Kryvulė sugrįžo 11 d. liepos, kurią skubiniu paduoti pagarsinimui. Sekretorius malonės pagarsint teip kaip paduodu, be permainingų.

Kadangi V. K-to draugai išreiškia tame reikale visokias nuomones, todėl garsinu sutrumpinęs kažno išreiškimus skyriumi:

1. Narys 1-mo rajono K. Liutkus: «Išleisti knygą reikalinga. Tą susivažiavimas ir gi nutarė. Patariu, kad mes 9 draugai V. K-to suskolytume po 10.00, ir pinigai yra. Kurie negali skolyt, lai suranda tokius draugus, kurie prisidėtų su dešimtaine».

2. Narys II rajono A. Bernotas: «Panašūs raštai pageidaujami.

Bet ne visada geismai pildosi. Šiuom laiku yra mums organas reikalingesnis, kuris yra kritiškame padėjime, ir kur tur būt visų atkreipta atyda. Apie knygą turim užmiršt net iki V Susivažiavimo. Nėr ko kalbėt apie užmokėjimą pašaliniam reikalams, kada Sąjungos darbininkams yra neišmokėtos algos. Nors drg. R. išlygos nesunkios, bet šiandien jos dėl mūsų sunkios».

3. III rajono F. Bagočius. «Vertėjas paduodamas savo rankraštį Lit. Kom. jokių išlygų nestatė apie kokias tien tiesas, kurios, yra net juokingos, kadangi tai yra vertimas, o ne originalas, o pastatė tik tokias, kokios buvo priimtos IV Sus. Pagal paduotas Sus. išlygas aš sutinku, kad išmokėt vertėjui pagal drg. Liutkaus patarimą. Bet jeigu vertėjas dar statys kitas išlygas, aš patariu rankraštį gražīt. Sumokėjus gi 120.00, rankraštis pasilieka Sąjungos savasčia, ir ką nor tą gal su juo daryt».

4. Narys IV rajono M. Račiūtė: «Visos išlygos pastatytos vertėjo nesunkios; aš patariu, kad Veik. K-tas imtųsi ant savęs rūpinimąsi išleidimo tos knygos. Patarimas Liutkaus geras. Aš iš savo pusės galėsiu sustoroti kokius 25.00. Paskolės kad nebūt išmokamos iš «Kovos» išdo, nė iš kitų fondų, bet tik išleidus knygą, kada pradės grįšt pinigai už pačią knygą».

5. P. Norkus: «Tą veikalą sugrąžīt drg. Rčk., jei jis to reikalauš, o drg. R. tur sugrąžint 30.00; arba išleidimą atidėt ant neaprubėžiuoto laiko, kol Sąjunga finansiškai nesustiprės. Dabar jokiū būdu išleist negalima».

6. A. Purvis: «Išsireiškia panašiai Račiutei ir Liutkui».

7. Massachusetts rajono A. Viznis: «V. K-tas neturi teisės apie tai spręst. Tą gali tik visi draugai, kas ir bus padaryta priėmus protokolą IV Susiv. Nors drg. Račk. ir maino savo išlygas, bet tiek to... Vis gi nėra teip jos sunkios. Patariu knygą išleisti aukomis ir prenumerata, pagal Sus. nutarimą (žr. sesija IX., paragr. 8)».

8. Schuykill rajono A. Antonov: «Knyga naudinga, ir jos išleidimui patarčiau, jei vertėjas jokių išlygų nestatytų. Nėnant pinigų, nėra ko skubintis su išleidimu. Galima palengva rinkti pinigus išleidimui, o jeigu vert. nesutiktų laukt, tai atiduot jam rankraštį. Kas kad nupirksime, jeigu nebus kuom išleisti? Patariu leist tą klausimą per Sąjungos referendumą».

9. Illinois rajono J. Svermickas: «Patariu rinkt aukas apmokėjimui vertėjui, tas atsilikš, žinoma, ne per trumpą laiką, todėl reikalinga sutikimas vertėjo ant to. Jeigu vertėjas nesutiks palaukt, aš esu priešingas sumokėjimui šiandieniniam Sąjungos stovyj».

Tokios tai nuomonės V. K-to. Didžiama išsireiškia, kad tam reikalui rinkt paskolė arba aukos. Prie to, dauguma išsireiškia, kad V. K-tas nėra kompetentnas tame klausimė: tai esąs dalykas visų draugų. Išėina, kad tas reikia leist per Sąjungos referendumą.

Sykiu su šia kryvule, atėjo patėmyjimai apie legališkumą drgų A. Purvio ir P. Norkaus V. K-te. Tas patėmyjimas bus skyriumi pagarsinta kitu sykiu.

Su draugiška meile

V. K-to Sus. Sek. *A. Bernotas.*

P.S. Turiu pridurt nuo savės daugelio draugų išsireiškimą: Liter. K-tas ir Pildomasis K-tas nusprendė nupirkt vertimą knygos «Moteris ir Socializmas», visai nepranešdami Sąjungos draugams apie vertumą paties vertimo. Todėl čion turiu privalybę viešai tą užklaust Lit. Kom. ar vertimas yra iš originalo, ar iš kitų kalbų? Tas dalykas turi didelę svarbą ir duoda mums progą apspręst apie vertimo prekę. Vertimas iš originalo ir iš kitų kalbų turi didelį skirtumą. Malonės Lit. Kom. tą pranešt Sąjungos draugams.
A. Bernotas.

VI konferencija III Rajono LSS.

12 d. liepos 1908 m. Courtney, Pa.

Atstovų pribuvo nuo: 6 kuopos F.J. Bagočius ir B. Grabauckas; 50 kp. J. Parčevskas, J. Jannkaitis; 54 kp. D. Lekavičius, K. Mikelionis, T. Treinauskas, P. Bagušis, J. Lekavičius, J. Rudvalis, J. Žvirblis; 55 kp. J. Skisevičius; 57 kp. A. Keršis, B. Kondratavičius; 88 kp. L. Verbliugevičius; 8 kp. K. Aleksonis, K. Lekavičius; 98 kp. A. Matelionis.

1) Konferencijos vedėjais buvo išrinkti: pirmininku D. Lekačius, sekr. A. Keršis. 2) Protokolas pereitos konferencijos skaitytas ir priimtas. 3) Raportas rajono organizatoriaus: Drg. J. Parčevskas pranešė konferencijai, jog nuo praėjusios konferencijos iki šiai susitvėrė III Rajone 8 naujos kuopos LSS. Per pasidarbavimą drg. L. Verbliugevičiaus likos surengtos prakalbos ir sutvertos naujos kuopos LSS Homestead, Pa. ir Duquesne, Pa. Drg. B. Kondratavičiui pasidarbavus surengta prakalbos ir sutverta kuopa LSS. Braddock'e, Pa. Drg. B. Grabauckas nenuilstančiai darbavos surengiant prakalbas Monifolde, Elco ir Vandergrift, Pa., ir kiek vienam miestelyje po pasekmingų prakalbų nusisekė suorganizuot kuopas LSS. Ellsworth, Pa., surengė prakalbas vietiniai ir nusisekė sutverti kuopą LSS. Visuose tuose miesteliuose rados ir po keletą vietinių draugų ir pritarėjų, kurie su pasišventimu dirbo surengime prakalbų ir kuopų organizavime. Kalbėtojais beveik visur buvo drg. F.J. Bagočius ir L. Verbliugevičius. Nekuriose arti mesnėse vietose buvo deklamacijos ir dainos, iš Pittsburgo draugų. Kelionės lėšas ir išlaidas drgg. F.J. Bagočius, Verbliugevičius ir Grabauckas apdengė patys iš savęs. 4) Trumpa prakalba drg. N. N. apie socializmą buvo karštai priimta. 5) Deklamacija M. Kaledžiūtės: keletas gražių eilių. 6) Raportas Veik. Kom. nario F.J. Bagočiaus: «Kaip tur būt visi LSS. nariai ir IV Sus. delegatai

užtėmyjo, jog tulas A. Bernotas V.K. narys iš II Rajono kelia nuolatinius vaidus Philadelphijos kuopose, dezorganizuoja jas ir šmeižia mūsų organą ir darbininkus prie jo, kas labai kenkia Sąjungos bujojimui, aš vardan III Rajono pareikalavau, idant V.K. pareikalautų nuo II Rajono atstatyti Bernotą iš V.K. ir išrinkti naują. V.K. 4 prieš 1 balsą tą reikalavimą atmetė, o kad aš nenoriu būt vienoj įstaigoj su Bernotu, šiuomi paduodu savo rezignaciją iš V.K. nuo III Rajono. — IV rajonas, priešais IV LSS. susivažiavimo padavadjimus išrinko sau dar du nariu į V.K., tokiu būdu turi 3 atstovus toje įstaigoj, kada kiti tetur po vieną. Aš vardan III rajono pareikalavau, idant P.K. tų dviejų narių neskaitytų už narius V.K., kol LSS. neužgirs kitokios tiesos kaslink atstovystės rajonų V.K. Pasekmės dar mano kryvūlės nežinomos. F.J. Bagočius ex-V.K. narys». Raportas buvo priimtas. 7) Raportas rajono sekr., kurs žodžiu pranešė apie savo darbą, teipgi priimta. 8) Nutarta idant iš III Rajono išdo paskolint LSS. \$75.00 su išlygom, jog jie bus sunaudoti nupirkimui mašinų. 9) Mūsų konferencija reikalauja, idant P.K. pareikalautų nuo LSS. administratoriaus pasiteisinimo, kodėl jis neatstato tokio darbininko, kurs pašaliais vaikščioldamas (pagal liudijimą Philadelphijos draugų) šmeižia organizaciją ir kenkia savo plepalais organui. 10) Nutarta pasiųsti protestą-rezoliuciją į Washingtoną dėl drg. Pureno sulaukymo. Rezoliucijai parašyti išrinkta drg. F.J. Bagočius. Po protestu pasirašys rajono kamitetas vardu III rajono. 11) Mūsų dalyvavę konferencijoje, pažindami gerai tą revoliucionierių, suareštuotą Rusijoje, dėl kurio drg. Ilgaudas atsišaukė, atsiliepiam į visas III rajono kuopas ir prašom kitų kuopų, idant rinktų aukas nuo greičiausia draugo bylos varymui. 12) Mūsų konferencija pavedė reikalą III Rajono sekr., idant susižinotų su drg. Antonovu, kad atsilankytų Pittsburgo apielinkėse ir kad praneštų už laiko, idant mūsų rajonas galėtų parengti prakalbas 14-koje mūsų rajono kuopų. 13) Kiekviena III rajono kuopa tur pasistengti parengt kokį pokilį su teatru

Tu jautis!...

[Rinkimų paveikslėliai]

Parašė Juozas Jlgūnas.

(Pabaiga)

Už penkių dienų po rinkimų jau Rudis sėdėjo savo «office» ir kažin ką rašė.

Barr — subarškėjo durys.

— Come in, — pasiglostęs plaukus atsiliepė per dantis, nes pertraukimas rašto, matyt, buvo jam nelabai malonus.

— Gelbėk, tamsta, gelbėk! — atsiliepė įbėgdamas Petras.

-- Kokios pagelbos reikalauji? — pakreipęs lupą paklausė Rudis.

— Susimildams tamista, paskolink man penkis dolerius.

-- Kam? kaip?

— Tas prakeiktas Bergeris išmetė mus iš stubos, ką ne užmokėjau rendą.

— Na, tai kodėl tu jam neužmokėjai? — pasukęs usą numykė Rudis.

— Iš kur aš užmokėsiu, kad nedirbau tris mėnesius. Dabar jau gausiu užmokestį, ant «penkilikto», tai tamstai ati-

duosiu.

— Nu, tai pasakyk jam, kad ant penkiolikto atiduosi ir jis palauks.

— Palauks? — kaip jis palauks, kad nelaukia? Sako — užmokėk, o jei ne, tai išeik! O kur dabar aš biednas pasidėsiu? Dieve mano; dieve! — dejavo Petras. Rudis paglostęs savo taukus ant pilvo, šėtoniškai nusišypojo:

— A, tavo dieve, tavo dieve! Tai kam da pas mane atėjai, kad dievo maldauji? Ar tai tau dievas prikims kosere pinigų? Eik dirbt tu tingini, tai nereiks niekam tave iš stubų mėtyt! — užpurijo Rudis:— Dėlko manęs nieks nemėto!

— Bet, ponuli, — meiliai prašė Petras:— Aš atiduosiu su širdingu ačiu, kaip tik užmokestį gausiu.

— Kad aš neturiu pinigų.

-- Ponuli! Aš už jus balsavau ir jūs priketinot sušelpiti, o dabar, kaip atsimokat?

— Da jis čia man priešnekės? Ugi išputai pusbačkį alaus ir kokią kvortą degtinės, tai ko da tau reikia? O vėl, tiek da tau turiu pasakyti: Aš kvailiam bučiavau rankas per tris dienas, o jūs man dabar bučiuosite į š... per tris metus!..

— Tai tamista esi veidmainys! — perpykęs pasakė Petras:— Sakei, kad jei liksi aprinktu, tai busi visiems geras prietelius ir sušelpsi visus pagal išgalę, o šiandien savo draugą, kuris už tamstą balsavo — kvailiu išvadini!..

-- Tu? Tu mano draugas? Tu... Tu jautis!... Šalin

LSS. naudai. 14) Drg. B. Kondratavičius iš Wilmerding, Pa. likos aprinktas V.K. nariu iš III rajono. 15) I rajono komitetą išrinkti: organiz. B. Grabauckas, Box 13 Carson Str. S.S. Pittsburg, Pa.; sekr. — B. Kondratavičius, P.O. Box 24 Wilmerding, Pa.; išd. — A. Keršis, P.O. Box 420 Turtle Creek, Pa. 16) Kita konferencija nutarta laikyti Homestead, Pa.; laikas nepaskirtas; paskirs komitetas, kada gaus į rajoną atsakantį kalbėtoją. 17) Užbaigiant konferenciją, delegatai sumetė \$5.00 dėlei drg. Ilgando atsišaukimo.

Konferenc. pirmsėdis *D. Lekavičia*, sekr. *A. Keršis*,
III Rajono org. *B. Grabauckas*, sekr. *B. Kondratavičius*, išd. *A. Keršis*.

LSS. IV rajono 3-čio referendumo rezultatas.

9 tos konferencijos IV rajono LSS. įnešimas: «Idant po rajono kuopas lankytusi nuo Rajono Komiteto paskirti draugai, kaipo instruktoriai, užvezdami tvarką kuopų knygų bei susirinkimų vedimą ir šiaip gelbėti išrišti agitatyviškus klausimus». Perėjus įnešimui per rajono referendum pasirodė šioks rezultatas:

	11 kp.	19 kp.	36 kp.	45 kp.	52 kp.	59 kp.	83 kp.	Viso
Už įnešimą	10	13	7	3	16	6	8	63
Prieš įneš.	—	—	—	3	2	3	—	8
Susirink. bals.	10	13	7	6	18	9	8	71

Referendume priimtas 9-tos konferencijos įnešimas su 63 prieš 8 balsus. Kuopos 30-ta ir 65-ta neprisiuntė balsavimo listą atgalios.

LSS. IV rajono Susineš. Sekr. *A. Purvis*.

iš mano ofiso! Latre! Tinginy! Buliau! Pijoke!... Greičiau išėik, ba... pašauksiu policiją, tai toji nurandavos tau palocių ant penkių dienų, jeigu neturi kur buti!...

Sukandęs dantis, Petras atbulas išlanko per duris.

* * *

Bakšnys, kaip paprastai, teip ir šiandien sėdėjo prie savo knygų kambaryje. Pervertęs kelis egzempliorius, pasitaisė akinius ant nosies ir paėmęs laikraštį «Appeal to Reason» pradėjo skaityti. Tai buvo kokios 40 metų vyras, išblyškęs, rankos puslėtos, bet matyt, kad tai susipratęs šiandieninis proletaras. Gyveno visados vargingai, nes niekur negalėjo gauti atsakantį darbą, kadangi visiems buvo gerai žinomas, kaipo — «paiko mokslo prisiėdęs žmogus» — socialistas. Buvo labai iškalbus. Tankiai visur kalbėdavo apie skriaudas, kurias darbininkai kenčia nuo Amerikos kapitalistų. Žiuojo gerai apie visasvietinį surėdymą, kitų kraštų politiką ir tt. Bet sau užjaučiančių jis čia mažai turėjo. Šiandien ketino but kur ten kokios prakalbos, taigi ir jis buvo užkviestas kalbėtų. Pervertęs laikraštį kelioms eilioms, padejo ant skuomės ir pradėjo jau rengtis. Tuo tarpu kažin-kas pabaladojo į jo kambario duris.

— Meldžiu.

— Labą vakarą, — kur teip tamsta rengiesi, — pasakė į eidamas išblyškęs Petras.

Pranešimas Illinois rajono kuopoms.

Šiuom pranešu draugams, kad perėjo per rajono referendumą mokestis 5 centai kas trys mėnesiai į rajono išdą. Balsavo šios kuopos už mokėjimą: 81, 29, 26, 23, 37 ir 4; prieš nėra.

Nuo šio laiko draugai, prigulinti prie Illinois rajono, malonės pildyt šį nubalsavimą. Pinigus siųst Rajono organizatoriui: 3239 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Org. *P. Puskunigis*.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popierios, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Schenectady, N.Y. Užstojus kriziui, ne vienam prisiėjo ir pas mumis skurdą ir badą pajust. Dabar vienas pabirkas pradeda eit geriau; kas nor darbą gaut, turi nueit pas bosą, arba boso agentą, nusipirkt korčiukę, kuri lėšuoja ne mažiau kaip 30 ir 35 dol. Tie, kurie ilgai nedirbo ir suėdytus pinigų

— Eisiu ant prakalbų. Mažu eisi sykiu?

— Aš čia pas pas tamstą tik ant trumpo laiko... — mikčiojo susimaišęs Petras.

— Kas per reikalas tamstai?

— Ar negalėtum tamsta paskolint man penkis dolerius? Prakeikti išmes iš stubos, jei neužmokėsiu rendą. O čia ir krautuvėj jau negaunu nieko ant paskolės. Dabar tris mėnesius nedirbau, tai teip nusismailinū, kad nė pats nežinau, ką daryt.

— Ka, ka, ka! Nors sykj ir tamstą vargas prispaudė, — nusijuokė Bakšnys:— Žinai tamsta, kad ir aš ne visada prie pinigų. Tiesa, da tiek mažu ir rasčia, bet kadangi ir man gali prireikti, tai aš nubėgsiu pas draugą ir turbūt gausiu tamstai paskolint. Palukėk minutą.

Bakšnys užsimetė ant pečių žiponą ir išėjo per duris. Petru, pasilikus vienam, kilo mintis, ar ištikro toki jau niekšai tie socialistai? Ir čia Petras aiškiai pamatė, kame išganymas, kame tiesa. Bet, nespėjo apsvarstyt dalyko, kaip tuo ir Bakšnys sugrįžo.

— Daugiau, tamista, negavau, kaip tik dešimtis.

Ir padavė Petru 10 dolerių. Petru ašara nuriedėjo per veidą.

— Net gėda priimt iš tamstos rankos man šituos pinigų.

— Kodėl? Juk tamsta prašei, o vėl juk aš tamstai jų

gus turėjo praleist, tai dabar negali nė darbo nusipirkt. Turinti pažįstamų pasiskolina ir duoda už darbą. Darant aplikaciją, darbininkas tur pasirašyt, kad už dyką darbą gavo; jei pasakys, kad už pinigus, tai tam neišduoda aplikacijos. Tą įvedė supredentas. Turbut ir jam dalis darbininko pinigų tenka. Jei dirbantis darbininkas dalinasi su bosu savo uždarbį, tai gerai, o jeigu to nedaro, tai atstato nuo darbo. Kad ir norėtų pareikalaut iš ooso atgal savo pinigus, negali gaut, nė skųst negali, ba yra pasirašęs, kad darbą be pinigų gavo. — Tai matot, darbininkai, kokios šunybės yra Amerikoj, toj laisvoj žemėj!

Birželio 10 d. susitvėrė Tėv. Myl. Dr-tė; įsinašė 41 narys; 33 iš jų užsimokėjo po 60c. Geistina butų, kad ir LSS. kuopa susitvertų. [Beabejo, pasirūpysit, draugai, nevilkinant tai padaryti! Red.]

Ant. Gudzinas.

Wilkes Barre, Pa. Liepos 12 d. miesto dalyje Lee Park buvo parengta prakalbos su tikslu, kad sutverti LSS. kuopelę. Prakalbose buvo aiškinama socializmo principai. Kalbėjo J. Nienius, A. Kolnis, daktarė J. Želvienė ir M. Padolskis. LSS. 92 kuopos draugai padainavo, atidarius prakalbas, tautišką dainelę ir Marselietę, ir užbaigiant Marselietę «Atsimėskim nuo senojo svieto». Aukų susidėjo 2 dol. su centais; pa-

neatiduodu, kadangi aš nėsu toks turtingas, tik paskolinu.

— Te-e-ip, — pro verkumus vos išstėnėjo Petras ir družiai suspaudęs Bakėnio ranką išėjo greitai, kad jo ašarų nepatėmytų... Bakėnys apsirengęs išėjo ant prakalbų.....

...Skaitytojau! Šis paveikslėlis paimtas iš tikro atsitikimo viename Pennsyvanijos miestelyj. Čia yra parodytas atsitikimas tik su miesto majoru, o kas atsitinka, kada užsisodini ant sprando kapitalistą — gubernatorių ir prezidentą? Ar mažai tada vargdieniai išlieja ašarų? Ar nereikia stipt badu šimtam tukstančių proletarų? Ar ne šala tukstančiai vagonuose neturėdami pastogės? Taigi jeigu tavo širdj paima pagieža priešais šj pragarišką draugijos surėdymą — šia ranką, drauge, ir kovok už savo teises, stojęs po raudina vėliava su visavietiniu proletarijatu: socialistai visados bus tavo draugais — stos į pirmas eiles kovotojų už laisvę...

Šios dienos darbininkas.

Dieną dirbu, prakaituoju
Visą naktį vėl dejuoju;
Skauda kaulus man nuo darbo
Nepakeliu savo vargo.
Kas išaiškis mano vargus?...
Kas išpildys mano darbust...
Dėlko kitas gul pukuose,
Dėlko šnapšda tik šilkuose!

skirta pusiau: Paurenui, kurj Amerikos kapitalistų valdžia nori išduoti caro valdžiai ir NN., kurj Rusijos valdžia nori pasmerkti myriop.

Po prakalbų susitvėrė nauja kuopelė LSS. iš 9 draugų. Butų geistina, kad kiekvienoj vietoj, kur tik lietuviai gyvena, pradėtų jungtis į LSS. jungtį atjausdami savo vargingą padėjimą. Taigi, draugai, kviečiam jus prie bendro darbo, nės tik socializmas vienintelis mūsų išganymas. Kaip bus nors kiek vėsesni vakarai, tai VII rajonas LSS. užsiims rengimu prakalbų kiekvienoj vietelėj, kur tik lietuviai gyvena; tai, draugai, visi išvien sukurskim prie darbo.

M. Padolskis.

Ellsworth, Pa. Liepos 10 d. DLK. Keistučio Draugystės rūpesčiu tapo parengtos prakalbos. Da šitam kaimelyj prakalbų niekadoms nebuvo. Atėjus vakarui — vieni rinkos prakalbų pasiklausytų, o kiti nubėgo pas vietinį slovą kuni-gą melsti, kad bedieviams prakalbas sustabdytų. Bet vargšai nieko nelaimėjo.

Kalbėtojai buvo: F. Bagočius, centr. prezidentas SLA., ir Verbliugevyčia. Drg. Bagočius kalbėjo daugiau dvi valandis; iš Lietuvos istorijos, apie naudingumą SLA. ir apie darbininkų reikalus. Pasibaigus prakalboms susitvėrė LSS. kuopa iš 12 narių. Butų labai geistina, kad ir tankiau atsibutų

Jis neturi jokio vargo,
Nedejuoja jis nuo darbo.
Ar kaimuose ar miestuose
Ar bažnyčioj, pabrikuose —
Visur sukims viešpatauja,
Kankint vargšų nepaliauja.
Nėra teismuose teisybės,
Kur tik eisi, tę suktybės.
Visur manę apkaltina.
Viską pinigais lipina.
Ir tas caras geradėjas
Lupa žmogų, atsidėjęs;
Didžius mokesčius uždėdams,
Mano vargo neregėdams.
Ką gi aš turin pradėti!
Kai ant svieto šiaip regėti —
Turin imtis aš už darbo,
Panaikinti savo vargą.
Eisiu aš su darbininkais
Tikrais laisvės kariauninkais,
Ir su jais drauge kovosiu
Už teisybę kalnu stosiu.
Eisim prieš kapitalizmą
Ir kovosim prieš carizmą,
Kad ir galvas paguldysim —
Kitiems gerą padarysim...
Daug mės panėjų nukaposim
Ir nuo jungo išvaduosim,
Tur jau galas kančioms būti
Ir carizmas tur jau žūti,

Adolfus Vasnelis.

tam panašūs vakarai, tai gal su laiku ir šio tamsaus kampe-lio lietuviai atsibustų ir pradėtų darbuotis ant tautiškos bei darbininkiškos dirvos.

M. Gramas.

Youngstown, Ohio. Liepos 13 d. tapo sušauktas extra susirinkimas 56 kuopos LSS. dėlei rinkimo LSS. centro viršininkų, ir patėmijom «Kovas» N 28 atsišaukimą apie draugą NN. Perskaitę tą straipsnį, apsvartėme, jog tam draugui butinai reikalinga pagelba, – užmanėme paaukauti keletą centų, nors ir mės esame prispausti bedarbės. Aukavome kiek išgalėdami; viso labo sudėjom 3.50; pinigai pasiūsta 13 liepo R.R.K. išdininkui. – Aukaukime, draugai, kiek tik galime, neduokime praryti savo draugą žvėriškai valdžiai.

Sekr. J. J. Skridulis.

Grand Rapids, Mich. Skaitydamas korespondencijas iš lietuviškų dirvų, matau, kad lietuviai nežengia visur pirmyn, ale dar snaudžia saldžiu tamsybės miegu. Grand Rapids'o lietuvius reikia prirokuoti teipgi prie miegančiųjų, ba tiktai dalis jaunuomenės paturi laisvės judėjimą, o visi kiti, kurių galima skaityti arti tukstančio, tai tiktai «laka» miežinį ir ruginę, o potam tik šonkaulius skaitos ir kaukoles viens kitam daužos.

Per mitingą 51 LSS. kuopos keli draugai paaukavo išliuosavimu drg. NN. nuo vampyro nagų 7,05. Pinigai pasiūsi R.R.K. išdininkui.

Koistutis.

Hazleton, Pa. Liepos 12 d. vietinė LSS. 80 kp. parengė prakalbas. Žmonių prisirinko nedaug, apie 50–60 ypatų, mat tą dieną buvo didelis karštis. Kuopos organizatorius J. Kirtiklis, atidarė susirinkimą. Kalbėjo V. Svirskis, A. Antonov ir J. Stasiulevičius. Visų kalbos buvo apie darbininkų išnaudojimą ir tt. Ant pabaigos A. Antonov, rišo moterų klausimą. Aukų surinkta 2.92. Vos užteko apmokėt prakalbų lėšas.

Šiuo tarpu čia darbai anglių kasyklose eina blogai. Dirba 3–4 dienas per savaitę.

Ex-Peštukas.

Elco, Pa. Darbai blogai eina, dirba po 2–3 dienas per nedėlią. Lietuvių yra apie 30 familijų, pavienių bus daugiaus. Apšvietimas lietuvių tarpe labai tamsus, abelnai imant. Užsiminus ką nors kaslink apšvietos, tai gausi tiek pipirų, kad tau plaukai ant galvos atsistos, o ne, tai gausi ir lazda. Mūsų draugas B. Grabauckas, kviečiant ant prakalbų, vienoj stuboj vos išvengė mirties: gauja latrų ir kazirnikų užpuolė ir but užmušę, ale spėjo pabėgt.

Pasidėkavojant draugams Grabauckui ir kalbėtojams F. Bagočiui, Verbliugevičiui, Lekavyčiai ir J. Baronui, – liepos

2 d. atsibuvo gražus susirinkimas ir susitvėrė LSS. kuopa.

IŠ LIETUVOS padangės.)* Musu kunigai. Kunigai, kaip įmanydami, rupinasi kovoti su socialistais, pirmeiviais ir mokslu. Tam tikslui jie draugauja su valdžia ir policija. Jie jiems netikusius žmones bažnyčios keikia, išduoda į rankas policijos. Net ant «šaltinio» lapų galima rasti, kad toksai ir tok saipriguli prie partijos (esdiečių), o tokioj ir vietoj slapta pardavinėja toks ir toks darbininkų raštus. Kuoose atsitikimuose, kur stačiai negal ypatos nurodyti, tai rupinasi nors kitu keliu atkreipti policijos akį į vietas, ką jiems nepatinka. Teip «š.» galima rasti korespondencijas su nurodymu, kur slapta arielką parduoda (nors tas ir neteisybė). Mat policija arielkos bejieškodama, gal ką nors ir sučiupti.

Bažnyčios amboną kunigai pavertė į politišku prakalbų areną. Vieton «dievo žodžių» čia žmonės girdi tik šmeižimus socialistų, pirmeivių, bedievių, marijavitų. Kad geriau konkuruoti su pirmeivių kultūros draugijomis, kunigai per pamokslus suvalkų gub. pranešė, kad kas priguli prie «šviesos», tai tas ne katalikas, ir kad kunigai jiems neduos «išrišimo». Kitose vietose (Keturalakiai) tai jau tą įveda ir į gyvenimą.

Vietomis kunigai teip įsiponavo, kad jie tur net didesnę vertę, kaip vietinė administracija. Teip Kaune yra kunigas, vadinamas «oberpolicmeisteriu». Jis gal, ką nor ir į kalėjimą patupdyti, ir iš Kauno išvaryti, ir gerą vietą duoti. Žinau apie jį tokį atsitikimą. Viena mokytoja norėjo gauti vietą Ukmergės paviete. Kreipėsi ji prie Kauno gubernatoriaus. Tas atsako jai, nes ji, pagal gubernatoriaus supratimą, tenai gal buti «neblagonadežnaja». Bet kas tai patarė jai kreiptis prie kunigo–oberpolicmeisterio. Nuėjo ji pas kunigą. Oberpolicmeisteriui mokytoja patiko ir jis pasakė: «Bus gerai! Vietą Ukmergės paviete gausi». Ir gavo. – Ir dar, kas nor gauti geresnę vietą, kreipiasi pas šį kunigą. Kunigas–oberpolicmeisteris surašo prašančios ypatos «curriculum vitae» ir paskui per savo šnipus rupinasi sužinoti apie jos «blagonadioznastį». Matyt gerus tur šnipus, nes su atsakymu liepia užeiti po dviejų savaitių.

Ir teip biskis po biskio mūsų kunigija įgyja vis didesnes spēkas ir dėlei to nėra nieko stebėtino, kad jiems jau nerupī dievas, bet tik politika. (Pabaiga bus).

Z. A.

NN. išliuosavimui aukautojams.

Apie porą šimtų dolerių jau įplaukė išliuosavimui gerbiamojo mūsų kovotojo už laisvę gelbėjimui, ir tie pinigai jau tapo pasiūsti į vietą. Aukų tam tikslui da kasdien ateina ir, iš atžvilgio, kad pas mus dabar labai sunkūs laikai, reikia širdingai pasidžiaugt mūsų brolių rupestingumu viešais reikalais. Nevienas, rasit nuo burnos kąsnelį atitraukęs, siunčia

*) Žr. „Kovas“ N 29.

savo likusį skatiką. Tas reiškia, kad lietuviai jau kas sykis giliau supranta reikšmę revoliucijinio judėjimo visur abelnai, ir mūsų tėvynėje, ypatingai.

Smulkesnių apyskaitų, dėl laiko stokos, tuometarpu nepaduodu. Kada atspėdamas surašysiu visų aukautojų vardus gražiai iš eilės ir paduosiu «Kovon».

Jums ir socijališkai revoliucijai

J. O. Širvydas.

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika).

Socijalistų balsų augimas Amerikoje.

Amerikos Jungtinėse Valstybėse vyriausiose rinkimuose (kada renka prezidentą) «Socijalistų Darbininkų Partija» («Socialist Labor Party») gavo 1888 metais 2068 balsus; 1892 m. (kandidatas į prezidentus buvo Simon Wing) — 21,164 balsą; 1896 m. (kandidatas Charles H. Matchett) — 36,274 balsus.

Nuo 1897 metų, įvykus «Soc. Darb. Partijoj», dėl jos taktikos pasiskaidymui, gyvuoja kita socijalistų partija, kuri išsyk visur vadinos «Socijaldemokratų Partija» («Social-Democratic Party»), o dabar tik keliose valstijose teip tebesivadina, šiaip visur žinoma kaip «Socijalistų Partija» («Socialist Party»). S. Darb. Partija nuo to laiko nekilo balsais, net sumažėjo šiek-tiek, nes sekančiuose vyriausiose rinkimuose 1900 m. gavo 33,425 balsus (2849-iais mažiau negu 1896 metais). Paskutiniuose, t. y. 1904 metų rinkimuose ji gavo 33,569 balsus. Tuo tarpu «Socialist Party» gavo:

1900 m. — 87,814 balsą, o 1904 m. — 409,230 b.

Kandidatu į prezidentus buvo Debs'as. Šių metų rinkimuose, spėjama, būsia su viršum milijonas balsų.

DARBININKO KRONIKA.

Žinomas lietuvis-patrijotas M. Davaina-Silvestravičius, persitikrines, kad lietuvoj yra daug lietuvių, kurie nemoka lietuviškai kalbėti, o kalba lenkiškai, — sumanė leisti Vilniuje vieną kartą per mėnesį lenkų kalba laikraštį «L i t w a»; pirmasis num. išeis šįmet liepos mėn. (Tai gi mūsų «tautiečiai» negalės prikaišiot socijaldemokratams, kad tie «tarnauja svetimiems dievams», išleidami lenkų ir žydų kalbomis raštus darbininkams. Toks Laukys neseniai «Lietuvoj» labai iš to piktinosi).

Liepos 5 d., Nedėlioj, Shenandoah, Pa., iš socijalistų kambario ant Main ir Lloyd gatvių kampo buvo iškišta raudona vėliava tarp dviejų Amerikos vėliavų. Susirinko didelė žmonių govėda ir stebėjosi... Namo savininkas ėjo prie socijalistų reikalaut, kad numintų vėliavą; bet kambarys buvo uždarytas, tai jis pats užlipo ant stogo ir nutraukęs tą baisiąją vėliavą numetė į purvą, plojant ir klykaujant pusgalvių miniai. Socijalistų savitraštis «The Star» išeinąs Franckville (Pa.), už tai duoda vėliavos užpuolikiui karčių bet teisingų pipirų.

Cincinatti (Amer.) universitete filozofijos profesorius, Harry Health Bawden, už savo laisvas pažvalgas į moterystę ir abelnai lyties klausimuose, neteko vietos tame universitete ir nesitikėdamas gauti kuriam nors kitam, nuėjo į fabriką ir dirba kaip papra-

stas darbininkas sunkų darbą po 10 val. per dieną. Kur jis dirba — tikrai nežinia, bet, rodos, Philadelphiaj.

Karštas šeimynos židinio apginėjas ir niekintojas socializmo kurs būk «šeimyną sugriausias», rašytojas B. Brandenburg tapo ne-tyčia jo pačios sugautas... karštai begriaujant šeimynos laimę, ir dabar ji reikalauja persiskyrimo per teismą. Šeimynos židinio apginėjas per tai vienok netapo socialistu, bet pateko į kalėjimą; už kauciją paleistas iki teismui. Tai atsitiko New Yorke.

Dėlei «Concurrent Resolution».

Kaip žinoma, tos rezolucijos kopija gaunama iš Washingtono. Bet tie, kurie renka ant jos parašus, patys jų atsispausdina. «Kovos» redakcija jų nespauzdino ir neketina spauzdinti (stoka to, be kurio nieko nepadarysi...). Tas rezolucijas spauzdino susitvėrusi New Yorke tam-tikra Taryba. Tokia Taryba, kaip žinoma, yra ir Philadelphiaj. Joje dalyvauja ir LSS. 1-mos kuopos atstovai. Iš čia ir paimta kiek rezolucijų. Bet jų «K-s» redakcija negalėjo ikišiol gaut tiek, kiek yra pareikalavimų. Dėlto ji negalėjo ikišiol visų pareikalavusiųjų užganėdinti. Tačiau Purėno [netikrai pavadinta «Paurenas»] byla da negreit pasibaigs, todėl ir vėliau gavę rezolucijas, draugai galės pasidaruot teip, kaip ir ikišiol. Byla eis, beabejo, į aukščiausiųjį teismą, į Washingtoną. Tada bus naudinga parodžius daugybę parašų.

Gerai but, kad bent didesnius miestuos draugai organizuotų Tarybas (konferencijas) iš įvairių pirmeiviškų (tam pri-tariančiųjų) organizacijų atstovų. Taryba tur turēt šioki-tokį fondą — rezolucijoms parupinti, prakalboms, protestams rengti, Purėno bylai varyti ir tt.

Delei slaptivardžiu.

Vienas draugas iš W. B., Pa. rašo:

«Gerbiamoji Redakcija:— Malonėsite patalpinti šį mano laišką: Aš patėmijau «Kovos» N 23 mano slaptivardį, parašytą po korespondencija iš Girardville, Pa.: «Pilypas iš Kanapių».

Aš manau, kad kiekviens draugas gali sau turėti slaptivardį, o ne kito priimti; jų yra į valias, 10,000 galima gaut, nereik vieną kelioms ypatoms vartoti. Aš norėčia, kad mano slaptivardį nedrįstumėt rašyti, aš nekenčiu, kad kas pasisavi-na».

* * *

Kito slaptivardžiu rašytis nepritinka — maišosi tik bereikalingai. Bet kartais — o gal visada — atsitinka, kad nieks nesisavina, o tik stačiai sau išgalvoja slaptivardį, tokį pat, koks jau buvo. Šiuo tarpu gavom nuo žinomo rašytojaus iš Europos laišką, kur teipgi stebisi, kam jo pseudonimą «Vėja-brolis» vartojas koks «Keleivio» rašytojas. Teipi žinomas buvo Amerikos liet. laikraščiuose retkarčiais pasirodantis slap-

tivardis «Smulkutis». Tuo pačiu pseudonimu pasirašo kitas rašytojas Lietuvos laikraščiuose ir pernai buvo ir «Kovoje».

Kam turi likti tas ir tas slaptivardis, jei dvi ypotos jį vartoja? Tam, kas pirmiau jį pradėjo vartoti. Bet tą susekt kartais sunku. Todėl geriausiai abiem rašytojam metus seną slaptivardį ir laisvai, be varžytinių, pasiėmus naują.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Gerbiama Redakcija.

Malonėkite pagarsinti «Kovoje», kad užbaigta versti į lietuvišką kalbą Prospero Merime veikalą po antgalviu: «Baltramiejaus naktis».

Su pagarba Rėk.

PS. Kiti laikraščiai teiksis perspaudinti šį mano pranešimą.

APYSKAITOS.

6) Išlaidos iš pinigų, paskolintų pašal. darbų varymui.

(Nuo NN 18-19 1907 m. iki N 19 - 1908 m.)

Kovos NN.	Išm. skolos	Pirkta raidžių, stovyklų ir tt.	Statymas pas. darb.	Sąjungos raštų išleidim.	Dadėta prie Kovos	Už Žariją	Viso
39	59.41			28.80			88.21
46	15.74						15.74
47			12.00				12.00
4				89.21			89.21
14	25.33	9.00				52.00	86.33
15		12.00					12.00
17	75.00	18.59	12.00	61.07			166.66

Viso	75.00	119.07	45.00	179.08		52.00	470.15
							Pašalinių darbų varymui suskolinata 665.00
							" " " " išleista 470.15
							Lieka 194.85
							N 16-17 «Kovos» pagarsinta 194.85

7) Sąjungai skolos.

Kuopos ir agentai skolingi Sąjungai už raštus	507.73
" " už «Kovos» pavienius num.	69.22
" " už Žariją	155.82
Viso	732.77

PASARGA: Labai geistina būtų paraginti kuopas grąžinti pinigų už raštus ir laikraščius, o ypač už Žariją - nes iš knygų matoma, kad daug kuopų nemokėjo nuo praėitų dar metų. Apart to geistina būtų nurodyti kokią nors normą raštų ir laikraščių bargijime.

8) Sąjungos skolos.

Sąjunga skolinga už raštus	357.28
" " " Žariją	222.37

" įvairioms ypatoms, paskolinusioms pinigų pašalinių darbų varymui	665.00
Neišmokėta alga; redaktoriui nuo 15 kovo	120.00
" " sekretoriui nuo 1 balandžio	75.00
" " administratoriui "	75.00
Viso	1514.65
Išėmus Sąjungai skolą (žr. apyskaita N 7)	732.77
Lieka Sąjungos grynios skolos	781.88

9) «Žarijos» apyskaita.

ĮPLAUKĖ.

Nuo 21 prenumeratoriaus	47.40
Nuo agentų	119.11
Nuo 9 sąnarių imančių Žariją Kovos vieton	8.30
Viso	174.81
Skolingi Sąjungai už Žariją	155.82
Prirokuojant tuos, viso įplaukimų už Žariją:	330.03

IŠLEISTA:

Sąjunga skolinga už Žariją (10.975 egz.)	274.37
Užmokėta (17. III)	52.00
Lieka skolos	222.37

Išmokėjus skolas už Žariją ir atsilyginus Sąjungos skolininkams, liktų gyno pelno.....56.26

PASARGA:

Žarijos agentura atneša žymų nuostolį.

10) LSS. Centro (abelnas) išdas.

Iki N 19 - 08 m. Centro išde lieka	Komisijos apyskaitoje	Kovoje pagarsinta
1. Iš pinigų pask. paš. darbų varymui	194.85	194.85
2. «Kovos» Fondas	20.68	19.68
3. Literatūros Fondas	9.17	5.17
4. Agitacijos Fondas	9.54	9.54
Viso	234.24	229.24
Pas LSS. Sekretorių randasi kvitos apmokėtos, bet nepagarsintos «Kovoje» ir neįtrauktos į knygas	101.98	101.98
Viso labo turi būti	132.26	127.26
Kovos išde	11.13	11.13

Lieka N 19 iš viso grynais pinigais.....143.39 138.39

Nariai Pild. Kom. paskirtos komisijos Centr. knyg. peržiūr. Račkauckas, Jonas Denkevičius, Julijonas Savickas.

Iš sumos 143.39 reikia atimti 16.40 [šita suma klaidingai buvo įtraukta į knygas ir pagarsinta Kovoje - atitaisyta paskui: N 26 07 - 6.20, N 1 08 m. - 4.00 ir N 19 - 6.20] ir tokiu budu išde grynais pinigais iki IV Susivažiavimui buvo 126.99.

Komisijos narys Račkauckis.

KRASOS DEŽUTE.

J.D. Stasiui. Tiesą sakote, kad «neapsipazinę su ritmu»; bet ir r i m u i ir metrui daug ko stoka, o prie to visko - negana tvirta poezija. Dėlto negaliu pasakyti, ar bus galima sunaudoti.

J.Kandell. Eilėse yra jausmo, bet jų technika ne kokia. Gal kada, atsidėjęs, perdirbsiu.

J.Skorko. Teip, ne viską galima sunaudoti, kada siunčiat matomai aut greitųjų parašę. Gerai parašyt - reikia ir laiko, ir spē-

kų nemažai padėt.

A.S. Raulinaičiui. Kaip matot vienas raštelis sunaudotas. Kita vargiai bus galima. Da labai anglojate. Patariu tēmyt i atspaudintą raštą — patirsit lietuvišką rašybą. Neliaukit rašę.

«Koval» atslūsti rankraščiai.

X.X. Skaistučio — «Tai vis gabumas»; J.S. — «Laimės šalis», «Ką šiandien auksas veikia» (eil.), «Pirmas pastūmėjimas prie nelaimės»; J.Skorko — «Karoliui Marksui» (eil.); J.D. Stasio — «Šalyn tamsa» (eil.); A.Ž. — «Nepadorus žmonės»; Smulkučio (eil.) «Besąžinė», «Teisybė žuvus», «Pirmyn», «Lietuva motina».

Biblijografija.

(Naujos knygos, atsiųstos paminėjimui).

Revoliucijos ir socializmo dainos. Iš vi-

sur surinktos ir perspaudintos turtu prenumeratorių. Spauda W. J. Petkon, Brockton, Mass., 1908 m. 81 pusl.

Širdies balsai Eilių rinkinėlis. Parašė Jovaras. Išleido «Spindulys». Tilžėje, 1908 m. 16 pusl. Kaina 10 kap.

Kibirkštys. Laisvės dainų rinkinėlis. Spaudinta Peterburge, 1908 m. Kaina 15 kap.

Emilija Pliateraitė, lenkmečių karžygė (1806–1831). Parašė A. Janulaitis. Išleido «Spindulys», Tilžėje, 1908 m. 15 pusl. Kaina 10 kap.

Anatemos knygelė. Spaudinta Paryžiuje. Išleido M.A. 20 pusl. Kaina 10 centų.

Pasmokinimas iš lietuviszkai ant angliszkos kalbos. Sutaisė (ir išleido) M.A. Ignotas. Philadelphia, Pa. 1908 m. 73 pusl.

Vienybė-galybė! Atsišaukimas VII-to rajono Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

«Bedarbių Klausimas». Paveikslas. Išleido «Dilgėlės». Philadelphia, Pa. 1908 m. Kaina 15 centų.

APGARSINIMAI.

NEUŽGIČYJAMI FAKTAI!

Tai ne pačių pasigyrimas, bet štai paties gydinio rašyti žodžiai ir, tik reikiais pasigėrėti, ką rašo dėkavojant The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTUI, viešai už gerus vaistus ir pasišventimą bei rupestingumą labai nesveikųjų, originališkas laiškas:

*O dabar aš elizeuszas
Walaitis, Tuadamas žinoti
kat Esu įsėi Tveikas ir
linksmas iš savo
dievu valios O dabartė
Tamsai dekavojū įjūmis
už įjūso liekarstas ir už
jūso wisa ta turbacije
kat mane išgydėte
O dabar liekuasi Tveikas
ir linksmas ir įjūso liekarstas
Dveiki Tugo done*

Mr. E. Walaitis

Edwardsville Ill.

Box 164

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Nuo SLA. XXIII Selmo 2 70
Buvo („Kovas“ N 24) 15 00
Viso 18 30

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas.

Atydai Sąjungos draugu.

Šiuomi pranešu, kad liko dar keletas fotografijų IV Susiv. delegatų. Taigi kurie nori draugai jas gauti atmintei, lai prisiunčia 50c. per Kovos administraciją. Nors nelabai puikiai išėję, kaipo naktyj imtos, bet visgi paminėjimas, o antra sušelps keliais centais Kovos fondą, nes aš tik pusę pasilieku sau kaipo iškasčius, o pusę Kovos fondan. Pinigus siųskit Kovos adrisu. Su guodone *J. Drižas.*

Piknikas!

New Britain, Conn. Draugystė Žirgvaikis parengia pikniką, kuris atsibus 8 d. rugpiūčio (august) 1908 m. Shuttzen parke, prasi-dės 12 valandą diena ir trauksis iki vėlai nakčiai. Visus vietinius ir aplinkinių miestelių lietuvius ir lietuvautes meldžiame atsilankyti, nes kada vasaros laike kiekvienam yra miela šviežias oras, taigi čia gera proga po mišką pavaiškšioti ant šviežio oro, o priegtam bus galima pašokti ir alaus stiklą išsigerti arba cigara užsūrūkiti. Į parką galima davytiuoti visais karais imant transferį West Main St. kuris daveža netoli parko. Įžanga visiems dykai.

Širdingai kviečia Dr-stė Žirgvaikis.

Drg. A. Antonovas

teiksias atsišaukti ant žemiaus padėto antrašo. Turiu labai svarbų reikalą prie drg. Antonovo kaslinink surengimo prakalbų Pittsburgo apylinkėj lėšomis III Rajono.

B. Kondratavičius,
P.O. Box 24, Wilmerding, Pa.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugo Vitaliaus Jusaičio. Paeina iš Lietuvos, Suvalkų rėdybos, Namiščio pav., Griškabudžio valsčiaus, kaimo Barzdų. Bus apie 12 metų Amerike. Pirmiausia gyvena Pensylvanijoje. Turiu svarbų reikalą susinešt. Jis pats ar kas kitas malonės atsišaukti ant adriso:

Vincas Bernotas, [11]
21½ Barelay St. Worcester, Mass.

Pranešimas.

Tik-ką išėjo iš spaudos knygutė **„Darbininkai ir ju ateitis“**, parašyta *Rėk.* 43 puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta dabartinis darbininkų vargingas padėjimas, reikalingumas jiems švietis, vienytis ir, kad atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebus nė krizių, nė bedarbių, nė dykduonių ponų, nė badaujančių vargšų. — Šią knygutę verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knygutę galima gauti **„Kovos“** administracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama didelė nuosimtis.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVYČIUS,
P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

Galima užsisakyti 1908 metams

„ŽARIJA“

savaitinį darbininkų, bežemių ir mažžemių laikraštį.

Jau antri metai kaip eina.

„Žarija“ kaina:

Lietuvoj metams 3 rub., pusmečiui 1 r. 50 k., 3 mėnesiams 80 kap., 1 mėnesiui 30 kap.

Užsieny metams 4 rub., pusmečiui 2 rub., 3 mėnesiams 1 r. 5 kap.

„Žarija“ duoda:

a) tiems, kurie surinks 10 užsimokejusių prenumeratorių, viennoliktąjį dykai;

b) tiems, kurie užsimokeš už visus metus, dykai duoda „Darbininkų Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškus ir pinigus reikia siusti redakcijai, o ne redaktorini, leidejui arba administratorini.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne „money order“ais.

Adresas: **VILNIUS,**
Pilies skerg. (Zamkovi per.) N 10, b. 4.
„Žarijos“ redakcijai.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **\$ 1.25**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c**

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) **10c**

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis
P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir slunimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnas ir agituojančiu narju LSS. Teisę turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Royno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikabēt rusiskai ir lenkiskai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo allejau	
Mostia nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydantių.

E.W. Gllas SE. Cor. 2nd & Federal st.

„Bedarbių klausimas“.

Toks vardas „Dilgėlių“ Bendrijos išleisto paveikslo, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būt išrisama. Paveikslas, gana didelis (8 × 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisianti-mu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ cento). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigus galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: **„DILGĖLĖS“**,
1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Ant pardavimo BUČERNE

labai puikioj vietoj, lietuvių apgyventoj, bisnis puikiai eina, su naujaisiais įtaisymais. Parduodu už labai mažą prekę. Norintis pirkti te atsilanko po No
1714 So. Front St. Philada., Pa.

[31

„RAISTAS“

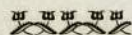
Garsingoji knyga, išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje, kuri parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, versta iš angliskio originalo.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėj reikalaujama, kad jau išversta į 18 ką visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

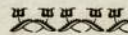
Perskaitytes Raista, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; atrasi kaip padaro apgavikai didelius pinigus. Daug kytrumo yra toj knygoj.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustumia į paleistuvystę, ir kaip mėsos skerdlinyčios primaišo visokių biauurybių nuodijant žmones.

RAISTAS didelė knyga dabar prekiuoja tik **1 dol.** Pasiskubinkit, nes mažai teliko knygų. Siunčiant pinigus adrisuot.

J. NAUJOKAS

Madison Sq. Sta. box 189,

New York City.

„K o v a”

Įeina kas pėtnyčia. Prenumera | visas **☉** „KOVA” The Lithuanian Weekly, publ-
dalis svieto: **☉** shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 **☉** So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui \$ 1.00 **☉** Subscription rates:
Apgarsiminių prekė: **☉** One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; **☉** Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 **☉** Advertisement rates on application.

Siūniant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite:

«**KOVA**», S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adresai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavychius, Bx 24, Wilmerding, Pa
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
" "	A. Purvis, 544 W. 49 st. New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 324 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

J. G r i n i ū s, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
S. S t a n k e v y č i ū s, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. A n d z i u l a i t e n ė, S.E. Cor. 12-th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmėdis J. S u k y s, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Ž i u r y s, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. S i r v y d a s, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

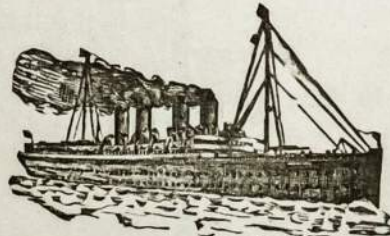
Pirmėdis, J. S U K Y S, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. P R U S E L A I T Y S, 17 James st., Waterbury, Conn.
Izdininkas, J. O. Š I R V Y D A S, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-iždininkas:

P. Dubickas 1815 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigų ir išsiūnčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety | visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo „**VADOVAS | SVEIKATĄ**”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išda-
vimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios
ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra
daug žingeidzių pamokiniū, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki
šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas | Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c.
markėms už prisintimą, apturės per pačią VADOVĄ | SVEIKATĄ dykai.

Šita knygą yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir mote-
rims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisangot, kaip jas išsi-
gydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reika-
lingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad ne-
sancią ligą nekalbėtu, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ | SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir
moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergaltėjimu ligų vartoja
grynus vaistus, kokius tik žemė ir ganta išduoda. Kad ne ypatingai, tai
aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisinti vaistai,
tai kokio skyriaus ar vardo liga nebūtu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinē-
jama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Offiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Instituto.

Visu atydai.

„**KOVOS**” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stam-
besni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir
tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už vi-
siems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuo-
jaus kreipkitės į «**K-s**» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Draugai ir Draugės
LIETUVIAI!

Malonu jums pranešti, kad
aš atidariau puikią paveiks-
lų krautuve, arba galeriją.
Taigi, draugai, prašau ne-
užmiršti atsilankyti — labai
puikioj vietoj. Pigiausi pa-
veikslai 14 už 15c. ir dirbu
dailes spilkas su paveikslais.
Visiems pažįstamas lietuvis

M. Trakimas
1408 Federal st.
[Broad and Federal]
Philadelphia, Pa.

